

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Det var altså til 450 mio. kr., jeg ville have købt de to færger, og så tror jeg godt, man kunne have fået det til at fungere. Jeg har jo prøvet på at sige det nogle gange, hvordan ruten er blevet udsultet. Jeg kører på banestrækningen hver dag, jeg færdes i den by hver dag. Jeg ved godt, hvad der foregår på disse områder.

Det er da rigtigt, at DSB's »Plan 2000« ikke er vedtaget, men den er da brugt utallige gange i denne sal, og det er da en plan, som er accepteret i de forskellige politiske partier som et udmærket grundlag. Der står bl.a. nogle udmærkede tanker deri, hvad man vil bruge færgerne til i Danmark inden for DSB's regi, som jeg synes er fantastisk gode, og hvor der er nogle visioner i. Men når man sælger alle færgerne og lader de private overtage dem, er der ikke ret meget tilbage af de visioner, og så er det nok godt, vi ikke har vedtaget planen alligevel.

Trafikministeren (Knud Østergaard):

Når vi taler om visioner, vil jeg gerne understrege, at de visioner, som er fremført her i dag, er udviklet af DSB og mig i fællesskab i erkendelse af, at der har været en udvikling, som man har lagt mærke til i Trafikministeriet og i DSB, men som hr. Tommy Dinesen åbenbart ikke har fået øje på.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Jeg vil sige til ministeren, at når man går ned i Korsør-Nyborg-overfarten i næsten samtlige overførelser med hensyn til personvogne og passagerer og biler og busser, kan jeg ærlig talt ikke se, at det, man laver i DSB, er godt. Det er simpelt hen, fordi man ikke har kunnet få lov til at konkurrere med Vognmandsruten, igen et privat firma, der har fået lov til at gå ind her på adskillige områder.

Det eneste sted, hvor der igen har været nogen fremdrift, hvor der har været forøgelse af tallene fra 33 pct. til 50 pct., er på Århus-Kalundborg. Det er de bedste færger, det er de sikreste færger, der findes, og dem sælger man. Det er hønen, der lægger guldæggen. Det er endda nogle af dem, man kunne have brugt, som jeg sagde før, på Bornholm. Om 5 år skal man købe nogle nye færger til Bornholm, og da

er kostprisen over 1 mia. kr. til den tid. Så har man solgt dem, som kunne bruges dér. Det er der ikke ret mange visioner i.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 212:

Forslag til lov om ophævelse af lov om Socialforskningsinstituttet. (Nedlæggelse af Socialforskningsinstituttet).

Af Mogens Elvensø (FP) m.fl.
(FremSAT 3/4 90).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Aase Olesen):

Regeringen kan ikke acceptere forslaget om ophævelse af loven om Socialforskningsinstituttet.

Instituttet er et sektorforskningsinstitut, der har til opgave at tilvejebringe et sikrere beslutningsgrundlag for lovgivning og administration. Derudover skal det bidrage til en bedre orientering om de problemer, som samfundsudviklingen rejser. Jeg kan blot nævne som eksempel fra de senere år analyse af de helt ændrede vilkår for børnefamilierne, problemerne for ældre i eget hjem og alle de mange projekter, f.eks. for unge bistanndsklienter, alt sammen undersøgelser, som både Folketinget og regeringen og administrationen har haft stor nytte af.

Det burde sige sig selv, at vi på nogle af de største offentlige udgiftsområder, det sociale område og arbejdsmarkedsområdet, ikke kan undvære en kvalificeret forskningsmæssig vi-

[Socialministeren]

den og kapacitet. Uden en ganske stor forskningsmæssig baggrundsviden tror jeg ikke, at vi nu og i de kommende år på fornuftig vis kan rationalisere den offentlige sektor.

Fra Fremskridtspartiets forslag sidst var til behandling i Folketinget, er der sket store forandringer i Socialforskningsinstituttet, men det er åbenbart gået hen over hovedet på Fremskridtspartiet.

Det er min opfattelse, at vi nu har at gøre med et effektivt og moderne forskningsinstitut, som vi herinde har meget god brug for, og som også nyder anerkendelse uden for landets grænser.

På den baggrund skal jeg blot gentage, at regeringen ikke kan acceptere det fremsatte forslag.

Taanquist (S):

Vores ordfører, fru Jytte Hilden, kan ikke være til stede. Derfor skal jeg på hendes vegne sige, at det vel næppe er overraskende, at Socialdemokratiet afviser lovforslag nr. L 212, hvor Fremskridtspartiet foreslår Socialforskningsinstituttet nedlagt.

Vi deler slet ikke Fremskridtspartiets opfattelse af, at Socialforskningsinstituttet koster penge. Vi tror tværtimod, at ved de undersøgelser, de laver, og det bedre beslutningsgrundlag, de giver os for de beslutninger, vi skal tage herinde, sparer samfundet faktisk mange penge.

Der er heller ikke noget at hente i bemærkningerne til forslaget. Det er egentlig ærgerligt, da det altid er en god idé med en debat om etablerede institutioner og deres virke, men dette grundlag her egner sig ikke til denne debat.

Vi skal derfor afstå fra yderligere kommentarer her under førstebehandlingen.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal på den konservative folketingsgruppes vegne afvise dette forslag.

Det er jo rigtigt, som socialministeren og også Socialdemokratiets ordfører har sagt, at det er meget vigtigt, at vi har noget undersøgelsesmateriale og nogle forskningsmæssige resultater, når vi skal tage forskellige beslutninger. Og vi kan bestemt ikke være foruden det materiale.

Agerschou (SF):

Når man læser bemærkningerne til Fremskridtspartiets forslag, så er man i tvivl om,

hvorvidt man skal tage det helt alvorligt, eller det bare er udtryk for tidsfordriv.

De består af opkog af gamle bemærkninger til tidligere forslag, der er indbyrdes usammenhængende, og så er der et par nye sætninger med, hvor i hvert tilfælde en enkelt egentlig er i modstrid med forslagets indhold, idet man skriver:

»Der er adskillige eksempler på opgaver udført for offentlige myndigheder som led i tilrettelæggelse af lovgivning af både social og beskæftigelsesmæssig karakter.«

Er det ikke udtryk for, at man har brug for et sådant institut, at Fremskridtspartiet altså anerkender, at det er blevet brugt, at den viden, det har, de undersøgelser, det har lavet, rent faktisk er blevet brugt i lovgivningen? Synes Fremskridtspartiet ikke, at det er en god idé, at vi f.eks. her i Folketinget ved, hvad vi gør, at vi kender konsekvenserne og har en viden bag de initiativer, vi diskuterer?

For nogle år siden var SF både kritisk og irriteret over Socialforskningsinstituttets hang til statistiske optællinger, hvoraf mange var forældede, når publikationerne omsider blev offentliggjort, forstået på den måde, at virkeligheden i mellemtiden havde ændret sig og oplysningerne derfor ikke kunne bruges som et redskab i beslutningsprocessen.

Det har efter vores opfattelse forandret sig ganske betydeligt i de senere år. Det beviser Fremskridtspartiet faktisk også indirekte i bemærkningerne til forslaget. Man giver en række eksempler på nogle efter Fremskridtspartiets opfattelse unyttige publikationer og påstår, at de giver et repræsentativt udtryk for instituttets arbejde i »de seneste år«. Når man så kigger på listen over de bøger, Fremskridtspartiet nævner, ser man, at 5 ud af de 7 stammer fra for over 15 år siden. Det kan da ikke kaldes »de seneste år«. Så har man i hvert fald en underlig tidsforømmelse i Fremskridtspartiet.

Omvendt kan jeg nævne et par eksempler på nyttige publikationer og netop fra de seneste år. Jeg står f.eks. med en publikation, der handler om regionale forskelle i ansøgning, tilkendelse og afslag på førtidspension. Det er en undersøgelse, der er blevet sat i værk, fordi der er foregået en offentlig diskussion om, hvorvidt folk blev behandlet ens i de forskellige amtskommuner, når de søgte om førtidspension. Der blev lavet en brugbar undersøgelse, der viste, at

[Agerschou]

det rent faktisk var tilfældet, og også viste noget om, hvorfor det var tilfældet.

Et andet eksempel, som Fremskridtspartiet burde studere, er en publikation fra 1990, der handler om husmodervurdering ved førtidspension. Husmodervurderingen er noget, der angår bl.a. hjemmegående husmødre og kvinder, som i en periode har været væk fra arbejdsmarkedet, men som har været nedslidte. De udsættes for en særlig form for vurdering, når de søger om førtidspension, og det har altid undret os. Men det, der har lammet SF i at tage et initiativ på dette område, er, at Socialministeriet påstod, at det kostede 2,5 mia. kr. Der kommer så en undersøgelse, der viser, at det koster 56 mio. kr.

Mener Fremskridtspartiet ikke, at det er en nyttig oplysning, at vi får en viden, vi ikke ville have haft uden denne publikation?

Efter vores opfattelse er forslaget udtryk for, at Fremskridtspartiets folketingsmedlemmer ikke rigtig kan finde ud af, hvad de skal få tiden til at gå med.

Vi afviser forslaget, og vi opfordrer Socialforskningsinstituttet til at fortsætte og forstærke den linje, man har fulgt gennem de seneste år. Det er en meget nyttig linje.

Jørgen Winther (V):

Efter Venstres mening skal Socialforskningsinstituttet bevares. Man kan selvfølgelig altid rejse kritik mod den type forskning, som Socialforskningsinstituttet udøver, især da vi alle har en klar politisk holdning til mange af de emner, der berøres i undersøgelserne. Men en sådan kritik kan ikke tjene som argument for helt at nedlægge Socialforskningsinstituttet.

Vi har, som også ministeren giver udtryk for det, god brug for forskning og statistisk materiale på hele det sociale område, for at vi præcis ved, hvor og hvordan vi skal ændre og reformere inden for den sociale sektor. Den opgave mener jeg faktisk Socialforskningsinstituttet løser på en rimelig, saglig måde.

Venstre kan altså ikke tilslutte sig nærværende lovforslag.

Kirsten Lee (RV):

Modsat hr. Agerschou er jeg nu ikke i tvivl om, hvorvidt jeg skal tage det her forslag alvorligt, for det kan jeg ikke tage alvorligt. Jeg synes i og for sig, at bemærkningerne er en omgang

ordskvalder. Der mangler enhver form for saglig argumentation, som man kan vurdere ud fra, men med det kendskab, jeg har til Socialforskningsinstituttet, afviser vi naturligvis det her forslag.

Vi vil til enhver tid forholde os objektivt vurderende til de publikationer og den forskning, der foregår på Socialforskningsinstituttet – såvel til det som til alle andre offentlige institutioner – men vi har overhovedet ikke nogen tvivl om, at på nuværende tidspunkt udføres der lødig forskning på Socialforskningsinstituttet.

Vi afviser lovforslaget.

Mogens Elvensø (FP):

Ja, jeg må jo desværre sige, at her er overhovedet ikke noget at takke for. Det er et sørgeligt Folketing, der ikke kan se, hvad det er, der foregår på Socialforskningsinstituttet.

Desværre må jeg sige om SF's ordførers tale, at den gang mumlen gjorde, at man ikke kunne forstå et ord af det. Men jeg vil gøre SF's ordfører den tjeneste at læse, hvad der kommer til at stå i Folketingstidende, og så skal jeg give svaret derpå.

Det sidste års behandling af forskningsopgaverne her i Tinget medførte jo dannelsen af et forskningspolitisk råd samt regeringens og Folketingets ønske om en rationel forskning, jf. ATV's beretning »Forskning og udvikling – det kan gøres bedre« samt undervisningsministerens »Regeringens strategiske forsknings- og udviklingsprogram« fra april 1990.

Regeringens ønske om en stabilisering af økonomien, men med en svag sænkning af udgifterne til forskning, må nødvendigvis medføre, at man laver en prioritering af midlernes anvendelse. Jeg ser netop vores forslag som et resultat af disse betragtninger, men jeg ser det også i relation til de bemærkninger, vi har givet til vort lovforslag.

Det første forslag om ophævelse af Socialforskningsinstituttet blev fremsat i 1975, det andet i 1983 og nu det tredje i år. Og vi håber, at alle gode gange er tre.

En række dagblade har siden oprettelsen af Socialforskningsinstituttet påpeget overflødigheden af det. Erhvervs-Bladet har sidst den 16. marts i år under rubrikken »Større effekt, mindre skat« foreslået nedlæggelse af instituttet. Man påpeger, at der er effektivitetsproblemer, og at medarbejderne fremmer egne politiske

[Mogens Elvensø]

meninger, og det bliver meget skarpt kritiseret. I instituttet dyrker man stadig væk egne kæphester for millioner af skattekroner.

Firmaet T. Bak-Jensen har deltaget i en undersøgelse helt tilbage til 1982-83, og dengang skrev de – og det gælder stadig, selv om man hører noget andet fra nogle af talerne her i Folketinget:

»Instituttet havde imidlertid tilladt en række svagheder at udvikle sig, således at det i dag udgør en alvorlig trussel mod egen eksistens og fremtid.«

Det, vi vil fortælle Folketinget, er, at den dag er nået. T. Bak-Jensen kalder det også »hundslagsmål inden for instituttet«, og overskrifterne har tidligere været »oprør og ballade«, og det har været en pærevælling, skriver man, af personlige, institutpolitiske og landspolitiske orienteringer. Og det koster 17 mio. kr. med en omsætning på 37 mio. kr., men hvor kommer de 20 mio. kr. fra? De kommer fra statslige, amtslige eller kommunale institutioner, der selv foretager forskningsundersøgelser, men somme tider køber dem på instituttet. Så de 37 mio. kr. er i virkeligheden alle sammen skattemidler.

Den sidste beretning for instituttet, jeg har, er fra 1988, og dér kan man se, at de beretninger og de publikationer, der bliver udsendt, er af nøjagtig samme karat som dem, der er nævnt i vores bemærkninger til lovforslaget. Der er ingen forskel, men man påpeger fra regeringens side: Ih, hvor er de gode.

Hvad er det, man undersøger? Hvis vi tager noget af det, der er under udarbejdelse, hvad er det så for noget? Der er under udarbejdelse noget om arbejdsfleksibilitet i Danmark og i Sverige. Der er nogle undersøgelser af flygtninge fra Iran og Polen og fra – jeg kan ikke huske, hvad det sidste land er, hvordan de har opført sig fra 1980 til 1985, og hvordan de opfører sig i dag. Det er ganske overflødige publikationer. Nogle af dem har man ikke brug for og andre kan man få andre steder.

Derfor håber jeg selvfølgelig på, at lovforslaget bliver vedtaget.

Jeg kan nævne, at en af vores sekretærer har været ude og besøge instituttet og spurgt, og det var faktisk spændende at se, hvad der bliver gjort. Hvilket svar fik hun? Omviseren sagde som følger: Vi ved da i forvejen, hvilket resultat vi skal nå, for vi får det resultat frem, som vi er blevet bestilt til at finde.

Det kalder jeg virkelig ikke videnskabelig forskning. Det kalder jeg politik af højeste karat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Bjørn Poulsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 68:

Forslag til folketingsbeslutning om ændringer på arbejdsskadeområdet.

Af Agerschou (SF) m.fl.
(Fremsat 17/4 90).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Aase Olesen):

Socialistisk Folkeparti ønsker, at Folketinget skal pålægge regeringen at fremsætte forslag til ændringer i loven om arbejdsskadeforsikring i folketingsåret 1990-91 efter nogle nærmere angivne retningslinjer.

Det er næppe forslagsstillerne ubekendt, at der for tiden foregår en række overvejelser om ændringer på arbejdsskadeforsikringsområdet. Disse overvejelser skal bl.a. ses i lyset af den gennemgang af arbejdsskadeforsikringsloven, som Arbejdsskadeudvalget i betænkning nr. 1142 fra 1988 foretog på baggrund af 10 års erfaringer med arbejdsskadeforsikringsloven.

Senest er betænkning nr. 1192 om præmiegraduering i dansk arbejdsskadeforsikring og en rapport om analyse af arbejdsskadeforsikringssystemet blevet offentliggjort og er for tiden til høring hos arbejdsmarkedets parter m.fl.